

Predkladacia správa

Návrh zákona o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“) predkladá podpredsedníčka vlády a ministerka hospodárstva na základe bodu B.1 uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 195 z 3. apríla 2024.

Návrh zákona transponuje Smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1791 z 13. septembra 2023 o energetickej efektívnosti a o zmene nariadenia (EÚ) 2023/955 (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L, 231, 20.9.2023) v platnom znení (ďalej len „smernica (EÚ) 2023/1791 v platnom znení“) ako nástroj na plnenie energetických a klimatických cieľov v energetickej efektívnosti. Návrh zákona zasahuje prierezovo do energetiky, prepája viaceré rezorty s energetikou a s energetickou efektívnosťou, v dôsledku požiadavky na dosahovanie úspor energie a realizáciu opatrení energetickej efektívnosti v každom zo sektorov spotrebúvajúcich energiu. Rozsah návrhu zákona si vyžaduje reformy vo viacerých oblastiach energetiky a potrebuje koordináciu sektorov súvisiacich s energetickou efektívnosťou, čím sa zároveň vytvára požiadavka na zvýšenie počtu odborníkov v energetike potrebných na splnenie stanovených energetických a klimatických cieľov.

Návrh zákona obsahuje reformy koordinácie finančných mechanizmov energetickej efektívnosti, manažmentu dát v energetike, vzdelávania v energetike a jadrovej energetike, manažmentu energetickej spotreby verejnej správy, a energetickej chudoby. Významná je úloha Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry v rámci reforiem informovanosti v energetike a zberu dát v energetike.

Implementačná stránka plnenia cieľov energetickej efektívnosti pomocou opatrení energetickej efektívnosti je už uvedená v Národnom energetickom a klimatickom pláne (NECP), avšak v prípade nedostatočnej výšky cieľov alebo plnenia cieľov návrh zákona ustanovuje postup úpravy cieľov a doplnenia opatrení zo zásobníka opatrení v intenciách požiadaviek Európskej komisie. Návrh zákona obsahuje požiadavky na zber údajov a prevádzku monitorovacieho systému energetickej efektívnosti potrebného k stanoveniu, monitorovaniu a hodnoteniu plnenia cieľov energetickej efektívnosti, vrátane monitorovania energetickej spotreby dátových centier.

Návrh zákona zavádza zásadu prvoradosti energetickej efektívnosti prierezovo pre všetky stratégie a veľké investície, aktualizuje požiadavky energetického auditu a zavádza povinnosť inštalácie systémov energetického manažérstva ISO 50001 v podnikoch s veľkou spotrebou energie. Návrh zákona tiež aktualizuje garantovanú energetickú službu, stanovuje požiadavky na zníženie spotreby energie pre verejné subjekty a na obnovu verejných budov.

V tepelnej energetike návrh zákona stanovuje požiadavky na komplexné posúdenie vykurovania a chladenia, na meranie a rozpočítavanie tepla, kontrakty v tepelnej energetike, a na stanovenie účinného systému CZT. Ďalej sa stanovujú požiadavky na URSO, vnútorný trh s energiou a verejné obstarávanie z pohľadu energetickej efektívnosti.

Nová úprava je nevyhnutná v záujme zabezpečenia súladu slovenskej právnej úpravy s požiadavkami európskej legislatívy a za účelom plnenia národných a európskych energetických a klimatických cieľov. Rozsah smernice (EÚ) 2023/1791 v platnom znení vyžadoval prípravu nového zákona.

Zároveň je potrebné vytvorenie časového priestoru na implementáciu ustanovení zákona spočívajúce v príprave na plnenie povinností a samotné plnenie povinností, ktoré vyplývajú zo smernice (EÚ) 2023/1791 v platnom znení.

Návrh zákona je v súlade s Európskou chartou miestnej samosprávy.

Návrh zákona bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania a bol prerokovaný Hospodárskou a sociálnou radou SR dňa 24. augusta 2026 so súhlasom bez pripomienok a odporúčaním na ďalšie legislatívne konanie a Legislatívnou radou vlády SR dňa 25. augusta 2026 so súhlasom na predloženie na rokovanie vlády SR, pričom všetky pripomienky boli do materiálu zapracované.

Návrh zákona sa prekladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky s rozpormi s Úniou miest Slovenska, Hlavným mestom Bratislava a zástupcami verejnosti (hromadná pripomienka).